TURUN HOVIOIKEUDEN
PRESIDENTTI

LAUSUNTO

12.9.2018

Eduskunnan lakivaliokunnalle

Viite: HE 71/2018 vp

Pyydettynä lausuntona hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi ulosottokaaren muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi Turun hovioikeus lausuu seuraavaa:

Hallituksen esityksessä on, sikäli kuin esitys koskee tuomioistuimia, kysymys pääosin teknisistä muutoksista, joiden osalta hovioikeudella ei ole huomautettavaa.

Ulosottolaitoksesta on jonkin verran rekrytoitunut siellä vakinaisessa virassa olevia henkilöitä tuomioistuimiin määräaikaisiin tuomarin tai esittelijän tehtäviin. Menettely voidaan todeta tuovan molemmin puolin hyötyä. Tuomioistuin saa käyttöönsä ulosottomenettelyyn syvällisesti perehtyneen henkilön työpanoksen samalla kun kyseinen henkilö syventää tietämystään tuomioistuinmenettelystä.

Hallituksen esityksessä esitetään, että ulosottopiirijaosta luovuttaisiin ja siirryttäisiin valtakunnalliseen virastoon. Uudella organisaatiomallilla on siten selviä yhtymäkohtia syyttäjälaitoksen organisointiin.

Määräaikaisen esittelijänä toimivan vakinaisesta syyttäjänvirasta virkavapaana olevan henkilön esteellisyyttä on käsitelty korkeimman oikeuden ratkaisussa KKO 2015:73. Korkein oikeus on ratkaisussa päätynyt siihen, ettei syyttäjänvirasta virkavapaana ollut määräaikainen esittelijä objektiivisten kriteereiden valossa ollut esteellinen toimimaan esittelijänä rikosasiassa.[i] Todettakoon, että Ruotsin korkein oikeus on 25.6.2014 ratkaisussaan jutussa Ö 4250-13 objektiivisia esteellisyyskriteereitä arvioidessaan asettunut vastakkaiselle kannalle ja todennut esteelliseksi syyttäjän virasta virkavapaana olleen määräaikaisen tuomarin. Maahanmuuttoviraston virkamiehen osalta ongelmaa on käsitelty ratkaisuissa KHO 2018:16-117.

Valtaosa tuomioistuinten rekrytoinneista tapahtuu ensin määräajaksi. Hovioikeus pitää tärkeänä, että myös määräaikaisiin tuomarin ja esittelijän tehtäviin voidaan rekrytoida eri

Osoite Hämeenkatu 11 20500 TURKU
Puh. 029 56 41100
Faksi 029 56 41101
Sähköposti etunimi.sukunimi@oikeus.fi

taustan omaavia henkilöitä. Viranomaisorganisaation rakenne ei siten saisi vaarantaa asiantuntevien lakimiesten rekrytointia tuomioistuimiin. Korkeimman oikeuden ratkaisun KKO 2015:73 valossa nyt esitetty ulosottolaitoksen organisaatiomuutos ei ainakaan välittömästi näytä vaarantavan tuomioistuinten rekrytointipohjaa.

Hovioikeuden presidentti Kenneth Nygård

[i] Asian käsittelyn yhteydessä käytetty tuttavallinen viestintätapaa sen sijaan antoi ulkopuoliselle tarkastelijalle perustellun aiheen epäillä, että esittelijän suhde asianomaiseen syyttäjään oli tavanomaista entistä työtoveruutta läheisempi siten, että esittelijän kyky käsitellä asiaa puolueettomasti vaarantui.

Osoite	Puh.	Faksi	Sähköposti
Hämeenkatu 11 20500 TURKU	029 56 41100	029 56 41101	etunimi.sukunimi@oikeus.fi